



EDUDATA.IO



12.45–13.45 Isikuandmete kaitse koolis

Piret Essenson, [Edudata.io](https://edudata.io)

Agenda

- Kes me oleme, mida teeme.
- Miks andmekaitsega üldse tegeleda?
- Kuidas andmed lekivad?
- Mis juhtub lekkinud andmetega?
- Mida teha, et leket vältida ja minimeerida?
- Kuidas andmekaitse reguleeritud on?
- Mida tegema peab?
- Kes vastutab?
- Raamistik ja Protsess
- Kogemused Skandinaavias

Kus me tegutseme



Göteborgs
Stad



Savonlinna

Edudata.io is used by more than 70 education providers



Tööriist andmeturvalisuse ja õpilase privaatsuse saavutamiseks

- Edudata.io on
 - Omavalitsuse kindlustus, et kõik on korrektne
 - Andmekaitse spetsialist (AKS) tööriist mõjuhinna tegemiseks
 - Õpetaja abimees rakenduste kasutamisel
 - Õpilase andmepäringute kodu
- Edudata.io varasalves on pea 5000 rakenduse mõjuhinna, mille tegemine ja haldamine on ilma süsteemi ja AI-ta meeletult keeruline ja töömahukas
- Edudata.io on spetsialiseerunud IKÜM-ile hariduse kontekstis

Miks andmekaitsega üldse tegeleda

- privaatsus on meie põhiõigus
- privaatsus tagab,
 - turvalisuse,
 - hea nime,
 - eraelu puutumatus,
 - et meid ei diskrimineerita,
 - ega kiusata vaadete tõttu.

IKÜM täpsustab

õigus juurdepääsule,

õigus taotleda isikuandmete parandamist,

õigus olla unustatud,

õigus piirata andmete töötlemist,

õigus kanda andmeid üle,

õigus keelduda ja mitte lubada rakendada otsust, mis on tehtud automaatse andmetöötlemise tagajärjel.

Kes mis reguleerib

- GDPR ehk IKÜM
- Vabariigi Valitsuse pilve-
määrus ja infoturbestandard
– E-ITS CON.2 –

Eesmärk: minimeerida kahju andmesubjektile, kui leke juhtub

KES MIS KONTROLLIB



ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON



RIIGI INFOSÜSTEEMI AMET

Kuidas isikuandmed lekivad

- Andmevargus
 - tehnilised probleemid
 - pahavara
- Inimlik eksitus (80%?)
 - hooletus
 - õngitsus
 - teadmatu lekitamine









Andmed kui uus kuld – mis lekkinud andmetest saab?

- Turunduseks kogutavad andmed
- Tootearenduseks kogutavad andmed
- Poliitiliselt motiveeritud andmekogujad
- Tumeveebi andmebaasid
- Pahatahtlikud ründed isikute vara vastu

Kes vastutab, kui leke on alguse saanud koolist?

A woman with dark hair tied back, wearing a white long-sleeved shirt and blue jeans, sits in a white modern-style chair. She is positioned in the center of the frame. The background is a dark wall covered with numerous small, rectangular photographs of various people and scenes. The lighting is soft, focused on the woman, while the background is dimly lit.

Mis lekkinud andmetest saab?

Deutsche Telecom



Juhtum Helsinkis - mis oli tegemata?

- Üle 10.000.000 dokumendi õpilaste isikuandmete kohta
 - Terviseandmed
 - Religioosne kuuluvus
 - Õppeedukus
 - Elukohaandmed
 - Sotsiaalteenuste osutamine
- Puudutatud:
 - 150.000 õpilast (2005–2018)
 - õpilaste eeskostjad
 - töötajad alates 2005 aastast
- Tehtud polnud ühtegi riskianalüüsi rakendustele, mille kaudu andmed lekkida võivad
- Milline olnuks kahju, kui riskianalüüs oleks olnud tehtud?

Kuidas lekkest hoiduda ja kahju minimeerida?

Riskianalüüs

➤ IKÜM 5(1), 24, 25, 32

Laiapõhjaline mõjuhindang

➤ IKÜM 35

Riskianalüüs



- Iga elektrooniline rakendus tuleb hinnata **andmelekkete riski** osas
 - tavaliselt leiame koolist 200-1000 rakendust
- Riskianalüüsis defineeritakse riskid ja otsustatakse, kas neid aktsepteerida ja kas on vaja võtta kasutusele **leevendusmeetmed**
- Riskianalüüsi põhjal saab järeldada, kas on vaja ka **laiapõhjalist mõjuhinnangut**
- Ilma riskihinnanguta tõuseb risk teha vigu. lekitada andmeid ja **kontroll andmete üle kaob**



Microsoft 365



Office 365

Google Workspace
for Education



Laiapõhjaline mõjuhindang



- Isikuandmete kaitse üldmäärus (IKÜM 35) eeldab et tehakse laiapõhjaline mõjuhindang, kui
 - töödeldakse tundlikke isikuandmeid
 - süstemaatiline isiklike aspektide hindamine
 - andmetöötuse põhjal tehakse otsuseid isikute kohta
 - andmesubjektide arv on suur
- Mis kindlasti hindamisele kuulub: Opiq, e-kool, Google Workspace ja Microsoft 365
- Eesmärk: olla kindel, et andmetöötlus on
 - seaduspärane,
 - eesmärgipärane,
 - lekke korral on risk minimaalne ja et
 - andmekeskond on turvaline.

Andmekaitse vastutuse jaotumine hariduses

Kooli omanik

- Omavalitsus, ministeerium – koolipidaja
- Kohustub tagama turvalise õpikeskkonna
- Kohustub võimaldama vahendid riikliku õppekava täitmiseks
- Avalik sektor – haldusjäreelvalve

Õppeasutus

- Tegutseb koolipidaja volitusel
- Peab täitma riikliku õppekava ja valib selleks vahendid
- Töötab avalikkuse huvides – IKÜM seisukohast määrab ära andmetöötamise eesmärgi

Põhilised murekohad

- Ükskõiksus
- Selge vastutus
- Selge protsess
- Teadlikkus toimuvast
- Otsustuskiirus
- Tagasiside kiirus andmesubjektile
- Pädevus ja rollid
- Ressurss

Mis me koolist eest leiame

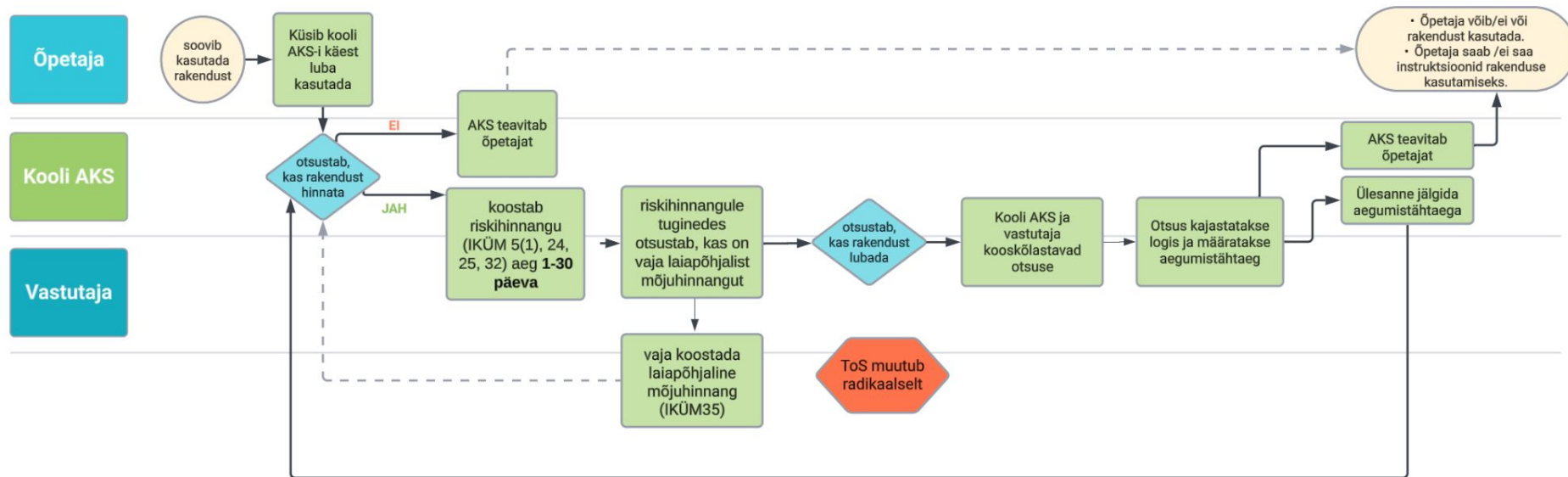
- Väga tublid IT-juhid/tehnoloogid
- Vastutaja on formaalne
- 200-1000 rakendust
- Kaardistuse puudus
- Infosulg
- Madal digihügieen õpetajate ja õpilaste hulgas
- Eesmärgipäratus





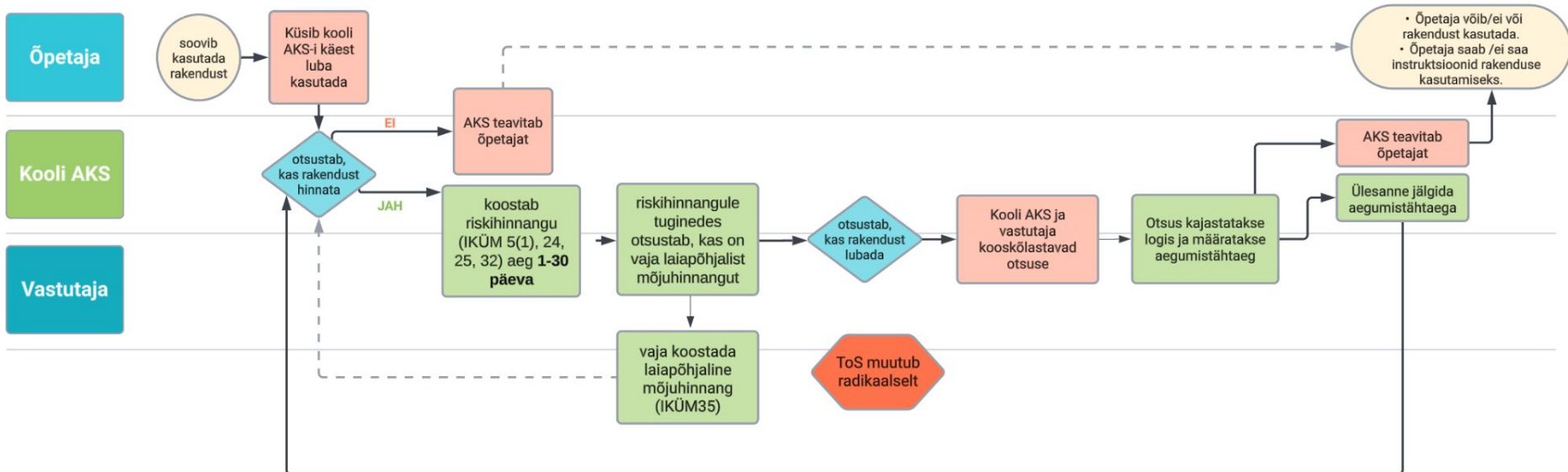
Andmekaitse mõjuhinna protsess

Protsessis tuleb omavahel kokku leppida vastutaja kõigile tegevustele, mis ujuvd Kooli AKS-i ja vastutaja radade vahel.



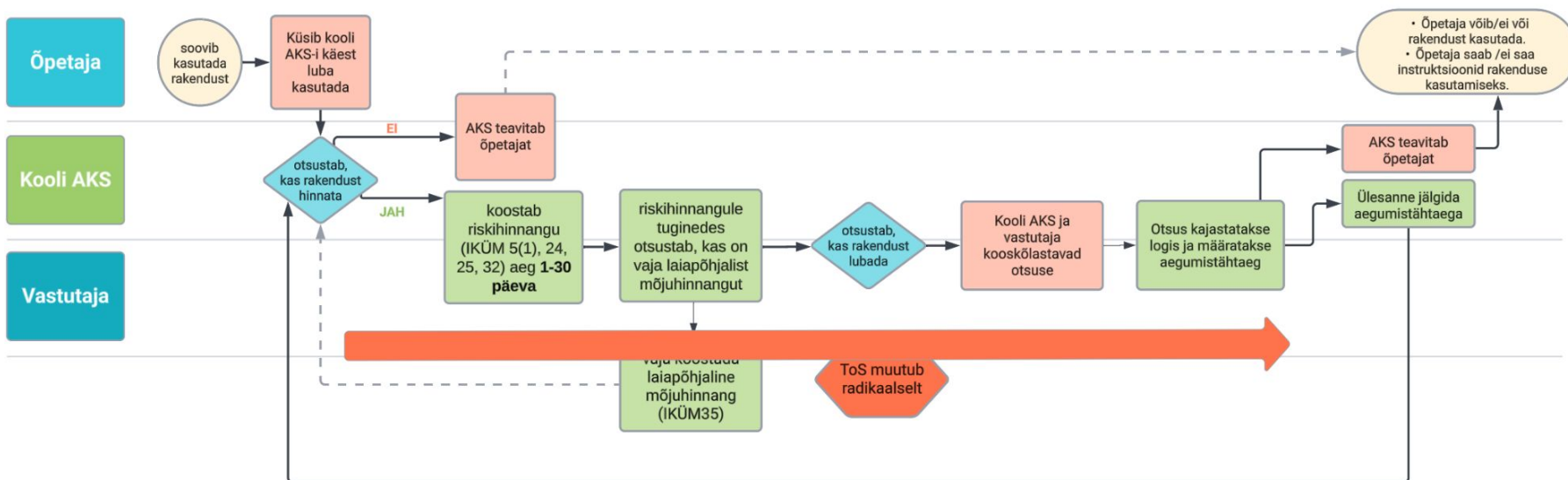
Andmekaitse mõjuhindangute protsess

Protsessis tuleb omavahel kokku leppida vastutaja kõigile tegevustele, mis ujuvd Kooli AKS-i ja vastutaja radade vahel.



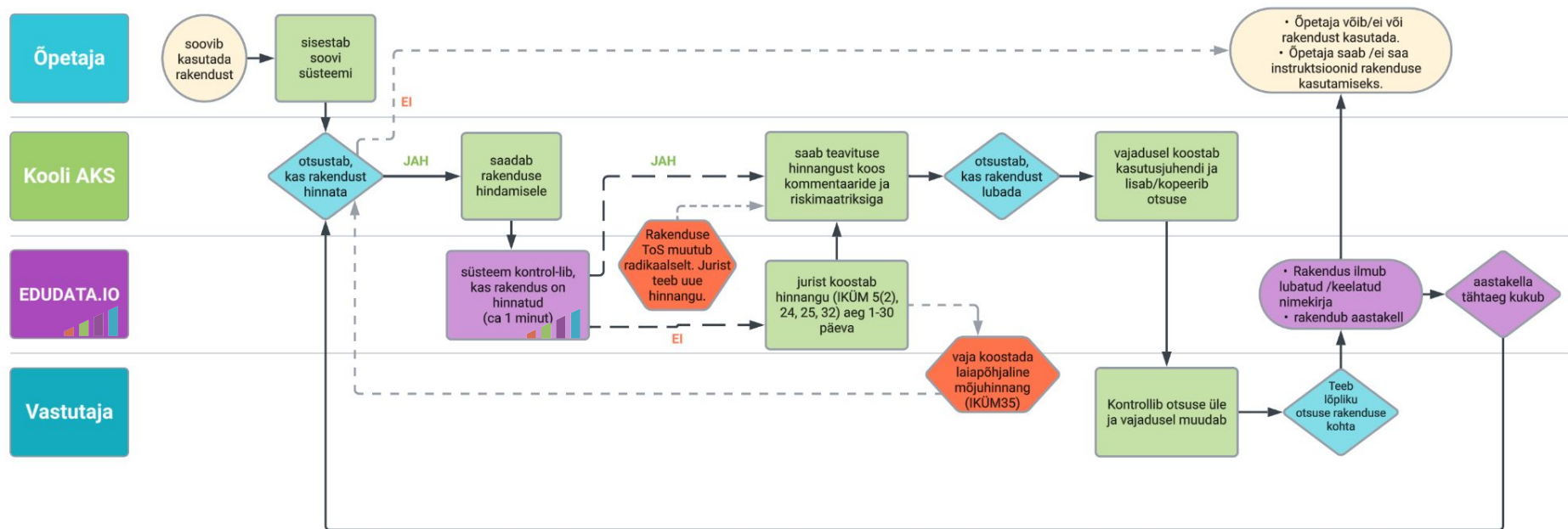
Andmekaitse mõjuhinna protsess

Protsessis tuleb omavahel kokku leppida vastutaja kõigile tegevustele, mis ujuvd Kooli AKS-i ja vastutaja radade vahel.



Andmekaitse mõjuhindangute protsess Edudata.io-ga

Protsess ei arvesta juhtu, kui jurist on otsustanud, et rakendus vajab laiapõhjalist mõjuhindangut (IKÜM35). Sellisel juhul lisandub protsessi, rakenduse kasutuselevõtu otsuse järel, laiapõhjalise mõjuhindangu tegemine. Laiapõhjaliste mõjuhindangute tegemine on eraldiseisev teenus



Privaatsusraamistik



Oleme loonud privaatsusraamistiku, mis lihtsustab andmekaitse protsesside rakendamist koolis.

Edudata.io klientidele on olemas ka kõik tööriistad, rakendus õpilastele, dokumendimallid ja andmekaitsekoolitused hinna sees.

Kasuta, mida vaja!

Õpilased ja eestkostjad

- Edudata Privacy App tagab õpilasele andmekaitse osas läbipaistvuse.
- Nimekiri rakendustest, mida kool kasutab.
- Nimekiri rakendustest, mida õpilane kasutab.
- Näitab, milliseid isikuandmeid rakendused kasutavad ja milliseid andmeid säilitatakse
- Näitab õpilasele, kas rakendus on kasutamiseks turvaline ja heaks kiidetud (pärineb Edudata Compliance'ist).
- **Põhiõiguse täitmine!**
- **Kooli kohustus anda tagasisidet on täidetud**



Privaatsusraamistiku rakendamiseks



- RACI table
- Andmekaitsetingimused
- Töötlemisülevaade
- Aastakell
- Otsusemallid
- Laiapõhjalised mõjuhinnangud
- Webinarid
- Üritused
- Töötoad
- Juriidiline tugi

Mida meie kliendid räägivad:

Aja kokkuvõid:

“Oleme palju aega kokku hoidnud infokogumiselt ja riskihinnangute tegemiselt.”

“Oskame infot rakenduse loojalt küsida struktureeritud. See teeb ka hanke koostamise lihtsamaks.”

“TTöö võtab raamistikku rakendades poole vähem aega. Rakenduste hindamine võtab 2-3 tundi”

“Sain täna Edudata.io-lt 159 tehtud riskianalüüsi”

Struktureeritus:

“Oleme väga rahul tehtuga.”

Juriidilisest aspektist, on protsess hästi struktureeritud ja Edudata.io vastab kiiresti.”

Säästame ressursse!

Kulu	ilma Edudata.io	Koos Edudata.io-ga	SÄÄSTA EDUDATA.IO-ga
DPO Ülesanded	80 Tööpäeva	20 Tööpäeva	60 Tööpäeva
DPO Koolitus	30 Tööpäeva	5 Tööpäeva	25 Tööpäeva
Riskianalüüsi protsess	100 Tööpäeva	1,5 Tööpäeva	790 tundi
GDPR õiguslane nõustamine	12 000 €	0 €	12 000 €
Infopäring (Artikkel 12)	5 tundi/päring	0 hours	5 tundi/päring
Laiapõhjalised mõjuhinnangud	2–4 x 20 000€	2–4 x 10 000€	20 000–40 000€



Aitäh,
et olete
seaduskuulekas!

Broneeri aeg, kui soovid pikemalt rääkida

